

Naturvernforbundet
Hordaland

avdeling
Hordaland

NJFF
Hordaland

Sivilombudet

Bergen, 15. mai 2025

Dette innspillet sendes på vegne av Naturvernforbundet Hordaland, BirdLife Norge avd. Hordaland, og Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland.

Merknad til klage som gjelder Hystadgardane, Stord kommune

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Hordaland viser til foreløpig svar fra Sivilombudet (datert 31. mars), der det vises til at vi vil få skriftlig beskjed innen 10 uker om klagen vår, som gjelder områderegulering av Hystadgardane, gir grunn til videre behandling hos Sivilombudet.

Undertegnede foretok en befaring i planområdet den 8. mai, og ønsker bl.a. med bakgrunn i den (igjen) å understreke noen sentrale mangler ved planvedtaket – og ved Statsforvalterens tilhørende klagevurdering. **Ut fra befaringen er inntrykket at det er edelløvs skogen, som ligger sentralt i planområdet, og som er markert med oransje omriss (ca. 22,5 dekar) i figur 1, som trolig er av aller størst verdi når det gjelder naturmangfold.** Her er det både alm (*sterkt truet*), ask (*sterkt truet*, flere voksne trær og en god del oppslag av unge trær), minst én *hul eik* (*utvalgt naturtype*) – samt minst to eiker til som kanskje kvalifiserer til naturtypen – og fra før er det bl.a. observert villeple (*sårbar*) og lind (*nær truet*) der. I tillegg er det blant annet mye hassel, selje, hegg, osp og bjørk. I det hele tatt er skogen svært variert og ligger på høy bonitet, noe som skaper habitat for mange ulike insekter, fugler, planter, osv.

Som nevnt i klagen vår, er alle de fire naturtypene av edelløvs skog rødlistet (fra *nær truet* til *sterkt truet*). Dette har altså *ikke* vært del av kunnskapsgrunnlaget. I tillegg er det slik, som vi også nevnte for Statsforvalteren den 8. juli 2024¹ (hvorpå SFVL i sitt vedtak – datert 16. juli 2024 – bekrefter at de likevel står ved sitt klagevedtak av 14. mars 2024; se vedlegg 2 til klagen vår), at arealet som er regulert til *grønnstruktur*, bare utgjør omtrent *halvparten* av edelløvs skogen. Skogen har altså ikke blitt tatt hensyntatt i planarbeidet. For eksempel for fuglearter, er det viktig at habitatet er av tilstrekkelig størrelse. **Etter vår mening må hele denne edelløvs skogen bevares.**

Vi må også nevne at NRK laget en nett-artikkel (datert 5. april 2025) om klagen vår², der biolog Per Fadnes sier at han synes det er spesielt at det er såpass mange friske asketrær i planområdet. **Han**

¹ https://fnf-nett.no/hordaland/wp-content/uploads/sites/19/2024/07/Merknader-til-klagesak-Hystadgardane_080724.pdf

² <https://www.nrk.no/vestland/vil-bygga-250-bustader-utan-a-kartlegga-naturen--eitt-av-dei-verste-doma-me-har-sett-1.17356711>

sier videre i artikkelen at «når eg ser askar på Stord, er dei stort sett sjuke». Og det er nettopp på grunn av sykdommen askeskuddsyke, at treslaget er *sterkt truet*. Videre står det i NRK-artikkelen at forsker ved NIBIO, Fride H. Schei, sier at «viss det er mogleg, bør ein ta omsyn til friske asketre», siden disse kan ha verdifullt arvemateriale som kan gi motstandsdyktighet mot soppen som forårsaker askeskuddsyken. **Vi understreker igjen at i denne omfattende utbyggingssaken, der det finnes både truede arter og en utvalgt naturtype etter naturmangfoldloven, har det altså ikke engang vært feltbefaring av biolog.**

Når det gjelder det lilla omrisset i figur 1 (til venstre for edelløvskogen), så kan dette området også inneholde rødlistede, semi-naturlige naturtyper – som igjen har potensiale for rødlistede arter. Men for å vurdere dette, trengs det profesjonell kompetanse.

Avslutningsvis; det kan også godt være det er rødlistede arter eller naturtyper i andre deler av planområdet. Men vi har i hvert fall med dette understreket vårt syn på hvilken del av planområdet, vi mener har størst verdipotensiale når det gjelder naturmangfold. Og Sivilombudet vil se klart av figur 1 at det er store deler både av skogen og de mer semi-naturlige naturtypene lenger vest, som er regulert til utbyggingsformål i den påklagede områdereguleringsplanen.

Figur 1. Her vises det aller meste av planområdet for områderegulering av Hystadgardane. Oransje omriss viser omtrentlig avgrensning av edelløvskogen, mens lilla område til venstre viser omtrentlig mer semi-naturlige naturtyper, med potensiale både for rødlistede arter og naturtyper. Det er bare de grønne feltene på kartet som ikke er regulert til utbyggingsformål. Kartgrunnlag: Kommunekart.com.

I det følgende tar vi med fem bilder fra befaringen den 8. mai 2025.

Det er ellers selvsagt bare å ta kontakt hvis det er spørsmål.

Dyrka mark og del av den nevnt edelløvskogen (til høyre) i planområdet.

Eik i planområdet som kvalifiserer til den utvalgte naturtypen hul eik.

Stien som går gjennom den nevnte edelløvslogen. Skogen er et mye brukt turområde (nærturområde).

Her ser vi bl.a. osp, ask og eik i nevnte edelløvslogen.

Eik som kan kvalifisere som hul eik (ikke målt omkrets). Denne eika, sammen med ei annen som også kan kvalifisere som hul eik, ser ut til å ligge helt i grenseland mellom grønnstruktur og utbyggingsområde. Eika vist på side 3 ligger i grønnstrukturen, men muligens uten den bufferen rundt som er anbefalt for hule eiker.

Vennlig hilsen,

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Hordaland

v/ koordinator Gunvar Mikkelsen

Forum for Natur og Friluftsliv Hordaland er et samarbeidsforum for natur- og frilufsorganisasjoner i Hordaland, som arbeider for å ta vare på natur- og frilufsinteressene. Per i dag er det tolv organisasjoner tilsluttet FNF Hordaland: Bergen og Hordaland Turlag (DNT), Naturvernforbundet Hordaland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, Bergen og Omland Friluftråd, BirdLife Norge avd. Hordaland, Haugesund Turistforening, Hordaland fylkeskystlag, Norsk Botanisk Forening Vestlandsavdelingen, Syklistenes Landsforening Bergen og omegn, Voss Utferdslag (DNT), Voss Kajakklubb og Hordaland krins av Norges Speiderforbund. Sammen representerer organisasjonene rundt 54 000 medlemmer.